

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: B1-36Cb/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122201145
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Radim Hudec
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2024:1122201145.3

Uznesenie

Mestský súd Bratislava III v spore žalobcu: N.. F. D. - Autotrans, C. F. XX, XXX XX H., IČO: 37 334 883, proti žalovanému: UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, 160 00 Praha 6, IČO: 492 40 480, Česká republika, zastúpený: CLS Čavojský & Partners, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Zochova 6-8, 811 03 Bratislava, IČO: 36 854 972, o zaplatenie 5.264,86 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje rozsudok pre zmeškanie Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-36Cb/7/2022-105 zo dňa 28. septembra 2023 v celom rozsahu.

II. Súd konanie zastavuje.

III. Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 07.02.2022 sa žalobca proti žalovanému domáha zaplatenia sumy vo výške 5.264,86 € s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej na motorovom vozidle Audi A8, EČV: H. XXXZL.

2. Okresný súd Bratislava I uznesením č. k. 36Cb/7/2022-88 zo dňa 12.05.2022 rozhodol o pokračovaní v konaní namiesto žalovaného UNIQA poisťovňa, a. s., so sídlom Krasovského 15, 851 01 Bratislava, IČO: 00 653 501 s jeho právnym nástupcom UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, 160 00 Praha 6, IČO: 492 40 480, Česká republika, pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpil doterajší žalobca: BB AUTOLAND, s.r.o., so sídlom Hraničná 16, 821 05 Bratislava, IČO: 35 960 051 a na jeho miesto do konania vstúpil: N.. F. D. - Autotrans, C. F. XX, XXX XX H., IČO: 37 334 883 a uložil žalovanému, aby sa v lehote 30 dní od doručenia uznesenia písomne vyjadril k žalobe a vo svojom vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Zároveň súd žalovaného v uznesení poučil o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie.

2.1. Uznesenie spolu so žalobou bolo žalovanému doručené do vlastných rúk dňa 30.05.2022. Žalovaný sa v súdom určenej lehote k žalobe nevyjadril.

3. Tunajší súd rozhodol vo veci dňa 28.09.2023 rozsudkom pre zmeškanie žalovaného č. k. B1-36Cb/7/2022-105.

4. Rozsudok bol žalovanému doručený dňa 16.10.2023. Dňa 02.11.2023, podaný elektronicky dňa 31.10.2023, bol tunajšiemu súdu doručený návrh žalovaného na zrušenie predmetného rozsudku pre zmeškanie, a to z dôvodu že v čase, kedy bola žaloba súdu prvej inštancie žalobcom doručená, v žalobe označený žalovaný ako subjekt práva neexistoval. Pokiaľ je konanie žalobcom po dátume 31.8.2021 iniciované a vedené voči v žalobe označenému žalovanému, je nárok žalobcu uplatnený voči subjektu, ktorý pred podaním žaloby zanikol, stratil procesnú a hmotnoprávnu subjektivitu. Poukázal na to, že dňa 31.8.2021 schválila Česká národná banka zlúčenie v žalobe označeného žalovaného a UNIQA

pojišťovna, v dôsledku čoho v žalobe označený žalovaný zanikol a jeho právnym nástupcom sa stala UNIQA pojišťovna na základe konštitutívneho zápisu v Obchodnom registri Českej republiky. Žalovaný teda zanikol skôr ako žalobca v tejto právnej veci podal na súd prvej inštancie svoju žalobu. Súd prvej inštancie postupoval nesprávne, ak napriek uvedenému rozhodol postupom podľa ustanovenia § 64 CSP o právnom nástupníctve na strane žalovaného, nakoľko postup podľa ustanovenia § 64 CSP môže konajúci súd aplikovať len vtedy, ak k zániku strany sporu dôjde počas konania, nie však pred začiatkom konania. Z výpisu z obchodného registra UNIQA pojišťovna, ako aj žalovaného pritom jednoznačne vyplýva, že žalovaný zanikol ku dňu 31.8.2021, pričom výmaz žalovaného z obchodného registra má len deklaratórne účinky. Súd prvej inštancie postupoval contra legem, a teda pochybil, ak rozhodol o právnom nástupníctve na strane žalovaného postupom podľa ustanovenia § 64 CSP, pretože na tento postup neboli splnené zákonné predpoklady, a to uznesením (niekdajšieho) Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12.5.2022, sp. zn.: 36Cb/7/2022. Žalovaný má za to, že vo veci sú primárne dané ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré nebolo z jeho strany včas podané vyjadrenie k žalobe.

5. Podľa § 277 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať.

6. Podľa § 277 ods. 3 CSP návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

7. Po preskúmaní návrhu žalovaného dospel súd k záveru, že žalovaným uvedené dôvody zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe, najmä legitímne očakávanie žalovaného, že nemá povinnosť sa vyjadrovať k žalobe, keďže žaloba smerovala proti v čase jej podania neexistujúcemu subjektu a konanie malo byť z toho dôvodu zastavené, možno považovať v zmysle ustanovenia § 277 ods. 1 CSP za ospravedlniteľné dôvody, ktoré mali za následok zmeškanie lehoty na podanie vyjadrenia žalovaného podľa § 273 písm. a). Súd preto návrhu žalovaného vyhovel a predmetný rozsudok pre zmeškanie zrušil.

8. Z výpisu z obchodného registra vedeného Mestským súdom v Prahe, oddiel B, vložka 2012, vyplýva, že spoločnosť UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, Praha, Česká republika, IČO: 492 40 480, sa stala právnym nástupcom obchodných spoločností: (i) AXA životní pojišťovna a.s., so sídlom Evropská 810/136, 160 00 Praha 6, IČO: 61859524, (ii) AXA pojišťovna a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, 160 00 Praha 6, IČO: 28195604, a (iii) UNIQA poisťovňa, a.s., so sídlom Krasovského 15, 851 01 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 00 653 501, ako spoločností zanikajúcich, na základe „Projektu přeshraniční fúze sloučením“ zo dňa 30.3.2021, a to s účinnosťou od 31.8.2021.

9. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

10. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

11. Podľa § 64 CSP, ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

12. Procesná subjektivita predstavuje takú procesnú podmienku, ktorej neexistencia tvorí spravidla neodstrániteľnú vadu konania, pričom v konkrétnostiach treba rozlišovať, či strana nemá procesnú subjektivitu od samého začiatku konania, alebo ju stratí v priebehu konania. Ak súd zistí, že strana sporu nedisponuje procesnou subjektivitou v čase začatia súdneho konania, indikuje tzv. neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je obligatórne zastavenie konania.

13. Ak v žalobe označená strana nemá právnu subjektivitu, napríklad obchodná spoločnosť zanikla výmazom z obchodného registra pred začatím konania alebo fyzická osoba zomrela pred začatím konania, súd nemôže pripustiť, aby na jej miesto vstúpil do už začatého konania subjekt s právnou subjektivitou. Nedostatok procesnej subjektivity je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, pre ktorý treba konanie zastaviť. Pretože žalobcom označený žalovaný zanikol pred začatím konania, a teda v čase začatia súdneho konania nemal procesnú subjektivitu, súd podľa § 62 CSP konanie zastavil. V tomto prípade nebolo možné pokračovať v konaní s jeho právnym nástupcom. Takýto postup (podľa § 64 CSP) je možný iba v prípade, ak strana stratí procesnú subjektivitu v priebehu súdneho konania, t. j. po jeho začatí. Súd procesne pochybil, keď uznesením č. k. 36Cb/7/2022-88 zo dňa 12.05.2022 rozhodol o pokračovaní v konaní namiesto žalovaného UNIQA poisťovňa, a. s., so sídlom Krasovského 15, 851 01 Bratislava, IČO: 00 653 501 s jeho právnym nástupcom UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, 160 00 Praha 6, IČO: 492 40 480, Česká republika.

14. Súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 16Co/5/2023-141 zo dňa 28. apríla 2023, vydaného v podobnej právnej veci, podľa ktorého: „...obchodná spoločnosť

ako právnická osoba zásadne zaniká až výmazom z obchodného registra, ktorým dňom zaniká ako právny subjekt. Výmaz spoločnosti z obchodného registra má konštitutívny charakter avšak právna úprava pripúšťa z tohto pravidla výnimku v prípade, ak tak ustanoví zákon. Takouto výnimkou je výmaz spoločnosti z obchodného registra v prípade cezhraničného zlúčenia alebo splynutia obchodných spoločností, ak slovenská spoločnosť vstupuje do cezhraničného splynutia alebo zlúčenia ako splývajúca spoločnosť (v prípade splynutia), resp. ako preberaná spoločnosť (v prípade zlúčenia), pričom sídlo nástupníckej (preberajúcej) spoločnosti bude v inom členskom štáte. Ak má nástupnícka spoločnosť sídlo v zahraničí, nadobudnutím účinnosti zlúčenia alebo splynutia podľa práva štátu, v ktorom má sídlo nástupnícka spoločnosť, zaniká aj právna subjektivita spoločnosti, ktorá je účastníkom operácie cezhraničného splynutia alebo zlúčenia, so sídlom na území Slovenskej republiky. Výmaz zanikajúcej spoločnosti so sídlom na území Slovenskej republiky z obchodného registra má v tomto prípade len deklaratórny charakter (§ 69aa ods. 8 Obchodného zákonníka. Odvolací súd konštatuje, že v zmysle vyššie uvedeného rozhodujúcim pre posúdenie subjektivity žalovaného je dátum nadobudnutia účinnosti zlúčenia podľa českého práva určeného sídlom nástupníckej spoločnosti, ktorým je v zmysle výpisu z obchodného registra Mestského súdu v oddiel B, vložka 2012 dátum 31.8.2021. Právna subjektivita žalobcom označeného žalovaného: spoločnosti UNIQA poisťovňa, a.s., Krasovského 15, Bratislava, IČO: 00 zanikla dňom 31.8.2021, kedy nadobudol účinnosť projekt cezhraničnej fúzie zlúčením a jeho právnym nástupcom sa stala spoločnosť UNIQA pojišťovna, a.s., Evropská 136/810, Vokovice, Praha, IČO: 492 40 480, kedy dátum výmazu v žalobe označeného žalovaného Okresným súdom Bratislava I ku dňu 9.2.2022 má už len deklaratórny charakter.“

15. Keďže žalobca podal žalobu dňa 09.02.2022, teda až po nadobudnutí účinnosti projektu cezhraničnej fúzie zlúčením, súd dospel k záveru, že žalobcom označený žalovaný bol v čase podania žaloby zaniknutým subjektom, teda žaloba smerovala voči neexistujúcej právnickej osobe, ktorá už čase podania žaloby nemala spôsobilosť byť procesnou stranou v súdnom konaní.

16. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

17. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. Pri rozhodovaní o trovách konania v súvislosti so zastavením konania súd v súlade s § 256 ods. 1 CSP je v zásade vždy povinný skúmať, ktorá procesná strana z procesného hľadiska zavinila zastavenie konania.

19. Pri rozhodovaní o trovách konania súd dospel k záveru, že zastavenie konania procesne zavinil žalobca, keď podal žalobu proti neexistujúcemu subjektu. Žalovaný označený v žalobe, UNIQA poisťovňa, a.s., so sídlom Krasovského 15, 851 01 Bratislava, IČO: 00 653 501, však nemal v čase podania žaloby procesnú subjektivitu, nie je teda nositeľom procesných práv ani povinností. Medzi ním a žalobcom nevznikajú žiadne procesnoprávne vzťahy. Žalovaný, UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, 160 00 Praha 6, IČO: 492 40 480, Česká republika, preto nemohol vstúpiť na jeho miesto, a to ani v dôsledku uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 36Cb/7/2022-88 zo dňa 12.05.2022, na čo aj sám poukazoval. Žalovanému tak nemohol v tomto konaní vzniknúť ani nárok na náhradu trov konania, ktorý by mu inak v zmysle § 256 ods. 1 CSP patril.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia nie je prípustné odvolanie.

Proti výroku II. a III. tohto uznesenia možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Mestský súd Bratislava III, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.